№ro 265.
D. 6. Listopada.
SOBOTA.
Rok 1834.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Utarczka pod Chocimem z Turkami 1674.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

JO. Xiąże Namiestnik Królewski, wczoraj wrócił do *Warszawy*.

Dozór Penssji i Szkół Płci Żeńskiej w Warszawie. Przekonawszy się o koniecznej potrzebie bliższego rozpoznania kwalifikacji tych Nauczycieli i Metrów, którzy nie od Dozoru uzyskali upoważnienia do dawania lekcji po Pensjach i Szkołach Wyższych Płci Żeńskiej w Stolicy, wzywa JP. Nauczycieli którzy takowe upoważnienia posiadaią i na mocy tego trudnią się dawaniem lekcji w wspomnionych wyżej Instytutach, iżby niezwłocznie zgłosili się do Sekretarza Dozoru w Biórze Kommissji Rządowej Wyznań i Oświecenia, i ukazali uzyskane w tym celu upoważnienia. Prekluzyjny termin naznacza się najdalej do dnia 15 Listo: r:b: w którym to czasie ieżeliby niedopełnili powyższego, wezwania sami sobie winę przypisać muszą, ieżeli na zawsze utracą iuż prawo do dawania wszelkich przedmiotów Naukowych w Instytutach Wychowaniu Płci Żeńskiej poświęconych. — w Zastępstwie Ministra Prezydującego. Członek Kommis: Rzą: Wyz: i Óswi: *M. Zaleski.* Sekre: Dozoru *Milewski.*

Przez dni trzy, to iest 4, 5 i 6 L:m: w Rynku *Starego Miasta*, wystawiona była publicznie pod pręgierzem, między godziną 11tą i 12tą, *Konstancja Sapska*, wyrokiem tutejszego Sądu Kryminalnego w drodze rekursu i Łaski zatwierdzonym, za podpalenie, na lat 10 więzienia warownego z zaostrzeniem stania pod pręgierzem skazana. Zbrodniarka ta całe swe życie przepędziła w *Woli Gosławskiej* w Powiecie *Brzezińskim*, miejscu swego urodzenia i we wsi *Droguszy*, gdzie od lat 5 mieszkała, tam przyięta z miłosierdzia przez włościanina *Andrzeia Kucharskiego* do mieszkania tegoż, licząc dopiero lat 19 wieku, umyśliła skraść onemu pieniądze, a dla ułatwienia dopięcia tego zamiaru, upatrzywszy czas gdy mieszkaiący z nią w iednym domu Włościanie do publiskiego miasteczka na Jarmark wyszli, postanowiła dom podpalić, iakoż wzięła garnek z ogniem i na górze domu w pakułach pod strzechą zostawiła. Wyniklý z tąd pożar, zniszczył budynek na złp: 1500 oszacowany, oprócz spalonych mieszkańcom różnych effektów wartości złp: 479 gro: 15. Wczasie ratunku gdy wynosząc skrzynkę, przez nieostrożność onę rozbito, wypadły z niej pieniądze które *Sapska* wzięła, lecz później uszkodzonym zwróciła. Do zbrodni takowej podpalenia przyznała się ona zupełnie, uznaiąc za pobudki do tego czynu niedostatek, ograniczenie władz umysłowych i rozpacz z skutku nierozważnego popędu miłości pochodzącą.— W temże miejscu piętnowanym został współnik niedawno straconego mieczem *Andrzeia Flisieckiego*, *Józef Matecki*, wraz z tamtym o morderstwo na osobie Żandarma *Kressy* dokonane, tudzież o inne zbrodnie i występki obwiniony, wyro-

kiem na 20 letnie więzienie warowne i piętnowanie skazany, karę tę ponosi on także za rabunek w *Boguszycach* w wspólnictwie przy duszeniu uszkodzonych za gardło i istotnym zaborze różnych rzeczy spełniony. Przestępca ten lat 25 maiący, rodem z Powiatu *Radzieiowskiego* włócząc się po różnych mieyscach, łotrostwem sobie sposób do życia ułatwiał i był iednym z najczynniejszych członków zawiązanej tym celem bandy.

Jeden z Obywateli *Warsz:* którego *Dziad* niegdyś miał handel Perfum, Pudru i Pomad, dotąd ma niektóre reiestra swego *Dziada*, z których okazuie się że około roku 1750, za *Puder* codziennie brał po 400 do 700 tynfów. Znać przeto że wówczas w *Warszawie* albo Puder musiał być bardzo drogi, albo wiele osób używało Pudru. (Właśnie stosowny artykuł iest umieszczony w ostatnim Nrze *Rozrywek dla Dzieci*, z którego część przytaczamy) *Wyiątek z listu Panny Dworskiej do swej Przyiaciołki. z Warszawy* 1754. „Żebyś ty wiedziała kochana *Urszulko*, co to iest ubiór tak wielkiej Pani, wiele to do niego rzeczy, czasu potrzeba? Sam Fryzer co on ma żelazek, papilotów, pomad, proszków, śpilek; godzinę a czasem i dwie, włosy fryzuie, tapiruie, czesze, zawiia, smaruie, posypuie; ale też iak usadzi fryzurę w melon na pół łokcia, iak czoło wymuska, a na wierzchu głowy przypnie pióro, kwiatek, albo świecidło iakie, to iest na co patrzyć. A nie na tem ieszcze fryzowania koniec; obok pokoiu gotowalnianego iest mały gabinet, a prędzej korytarz wązki a długi, w nim nic niema tylko sam puder; iak iuż Xiężna ufryzowana, kamerdyner porusza ten puder w owym gabinecie, Xiężna przechodzi się po nim parę razy i wychodzi cała biała, Boże przepuść! nie przymierzaiąc iak Młynarz. Po ufryzowaniu iak zacznie kłaść rogówki, iubki, kontusiki, suknie z fałdami i z ogonem, gorsy koronkowe, mankiety, salopki, iak nawiesza zausznic dyamentowych, pereł Uryańskich, łańcuchów, iak na wszystkie palce sygnety pokładzie, i na ogromnych korkach trzewiki weźmie, to trudno iej się ruszyć i nie w każde drzwi się zmieści, ale też każdy w niej pozna wielką i bogatą Panią.“

Po złożonym examinie otrzymali stopień Magistra: Medycyny i Chirurgji JP. Stanisław *Hildebrant*, a Filozofji JP. Ludwik *Faliner*. —

Powodowany wdzięcznością składam publiczne podziękowanie Wiel: *Antoniemu Wesołowskiemu* Lekarzowi Bataljonowemu Pułku 3go Strzelców Piesz:, który w tak gwałtownej i niebezpiecznej chorobie iaką była, nagłe plucie krwią do kilku funtów wynoszącą, z zapaleniem płuc połączone, przy dokładnej znaiomości sztuki i szczególnej pilności, wkrótkim czasie, nietylko uśmierzył moie cierpienia, ale nadto wczasie, gdy inne porady poprzednicze nieskutkowały, przyprowadził stan piersi do tego stopnia, iż czuie się być zupełnie przy siłach i dawnem zdrowiu. — w *Cholewach* d. 4 Listopada 1824 r.

C. *Cholewski*.

w Księgarni Józefa *Pukszty* przy ulicy S. Jańskiej pod Nr 21 wyszła z druku Książka, nakładem tegoż, pod tytułem: *Więzienie w New-Jork* powieść prawdziwa i ciekawa in 12o , cena złp: 2 gr. 15. —

Wczoraj zrana było stopni zimna 1. Dziś 2.

ROZMAITOŚCI.

Podług listów z *Lewantu* zdaie się że *Kapudan Basza* ieszcze chce wylądować na wyspę *Samos* i zbiera wszystkie siły aby to przedsięwzięcie uskutecznić, lecz iuż są poźnieysze wiadomości że z resztą swej uszkodzonej Floty, wrócił do *Dardanellów*. — Znowu ucich-

ło o wznowieniu wojny między *Persją* a *Turcją*. — Wódz Grecki Xiże *Maurokordato* rozłożył swe wojsko w okolicach *Misolongji*, były tam różne oddziały wojska *Tureckiego*, lecz zebrały się do iednego z zamków warownych, który *Maurokordato* zamyśla zdobyć, lecz od nieiakiego czasu iego żołnierze nieodebrali żołdu a z tej przyczyny miały zajść nieporozumienia. — *Basza Skutary* podobno iuż poiednał się z *Sułtanem* i nakłania *Omera Wryone* aby poszedł za iego przykładem, obiecano im z strony *Sałtana* znaczne korzyści, ieśli wrócą do posłuszeństwa *Porcie*, co zniewala *Maurokordata* do ważnych działań. *Bozaris* pobił *Turków* w okolicach *Arty* a cała *Liwadja* zostaie w mocy *Greków*. Waleczny *Odysseusz* objąwszy dowództwo w *Attyce* zniewolił *Turków* do cofnięcia się o mil kilkanaście. Dnia 22 Wrześ: znowu *Grecy* napadli na oddział Flotty *Tureckiej* przy *Patmos* i znaczną iej część spalili — Za nadzwyczajne zdarzenie uznaią że dnia 22 *Września* w Porcie *Piławy* znajdował się tylko ieden okręt, czego najstarsi ludzie niepamiętaią. — D. 5 z. m. w *Rzymie* uroczyście obchodzono rocznice Koronacji *Leona* X, tegoż dnia rozdano nieszczęśliwym znaczne wsparcia. — Chociaż tak wiele wydarzyło się przypadków wynikłych z puszczania się *Balonem*, przecież teraz takowa podróż niestety staie się *modną*. gdyż donoszą gazety *Londyńskie* że wkrótkim czasie więcej niż 50 *Dam* używało takowej nadpowietrznej promenady. — w Zeszłym miesiącu, Papiery bankowe *Greckie* miały w *Londynie* bardzo znaczny pokup. — Urzędownie ogłoszono w *Turynie* że fałszem iest iakoby *Dej Algieru* znowu wypowiedział wojnę *Sardynji* zato iż nieotrzymał zwykłego *Haraczu*, gdyż *Sardynja* nie iest obowiązaną do tej daniny, a traktat zawarty między *Deiem* i *Anglją*, waruie także pokoj i z *Sardynją*. — Słychać że Rząd *Angielski* iuż przestaie udzielać wsparcia *Hiszpańskim* wygnańcom znajduiącym się w *Anglji*, a to na przedstawienie niektórych Dworów *Europej*: — w *Lizbonie* d. 26 Wrze: odkryto nowy spisek, i z tego powodu wiele osób uwięziono. — Dowódca bany rozbojników Józef *Żakoni* który tysiączne popełniał bezprawia w okolicach *Rzymu* i miał w swej bandzie kilkaset Łotrów, poddał się dobrowolnie, poczem iuż uięto 100 iego wspólników. —Gdy teraz dla Jenerała *La Faieta* w *Ameryce Północ:* dawano wielki obiad, nie został zaproszony pewny podrużuiący bogaty *Anglik*, rozgniewany o to, kazał w najsławniejszej oberży sporządzić kosztowny obiad na 400 osób, lecz niko na ten obiad niezaprosił. O toż zemściłem się (rzekł) i natychmiast wrócił do swej ojczyzny — Młody, bardzo majętny *Hrabia Niemiecki*, objąwszy niedawno obszerne włości po zmarłym swym Ojcu, troskliwie wybadywał o wszelkie szczegóły gospodarstwa w wswem Hrabstwie; Komisarze najbardziej skarzyli się na to że Szlachta z sąsiedztwa poluie w lasach i na polach Hrabiego, tak dalece że iuż mało zostało *Zwierzyny*, przeto Hrabia powinien użyć odwetu i surowych środków. Na co Hrabia odpowiedział „Niech poluią, gdy im to sprawia przyiemność i może być korzystnem, wolę mieć więcej *Przyiacioł* niż *Zwierząt*.“ Ta odpowiedź bardziej skutkowała niż wszelkie surowe środki, gdyż dowiedziawszy się o tem sąsiedzi, dobrowolnie przestali polować na cudzym gruncie.—Przed 2 tygodni: stawił się przed *Lordem Maiorem* (Prezydentem) miasta *Londynu*, nieiaki P. *Szefer*, oświadczaiąc że wynalazł *Pas*, za pomocą którego Człowiek niemoże utonąć. Pas ten iest z materji iedwab-

bnej ale nie używany, napełnia się powietrzem. Wynalazca w obec licznego zgromadzenia Ludu, czynił doświadczenia na *Tamizie*, pływał, zanurzał się i t:p: i był miljonami oklasków okryty. — w *Hiszpanji* we wszystkich Uniwersytetach zamknięto Katedry *Ekonomji politycznej*. Kazano spiesznie oddalić się z miast głównych Hiszpańskich wielu osobom które za rządu Konstytucyjnego wyższe piastowały urzędy.—

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Jabłonowski Xże z Lublina. — Leszczyński Bisup Podlaski z Janowa. — Sosnowski Wojciech Obyw: z Kleszczel.—Szembek Pułkownik z Płocka. — Zamojski Andrzej Hrabia z Jadowa. — Polkowski Józef Oby: z Łęczycy: — Sokołowski Józef Mecenas. — Janowski Adam Sekretarz z Radomia. — Dąbrowski Michał Dziedzic z Lubelskiego. — Dunin Kapitan z G. Grodzińskiej.— Załuski Jan Hrabia. — Schindler Gotlib Oby: z Płocka. — Kozłowski Marcin Oby: z Kalisza. — Walewski Pułkownik z Radomia. — Wintzengerode Jenerałowa z Berna. — Krzyżanowski Michał Oby: z Podola.—

DONIESIENIA.

Przeieżdzaiącemu Młodzieńcowi przez Nieporęnt do Warszawy, w dniu 4 Listopada r: b: wykradzioną została z Pudła następuiąca Bielizna i Garderoba. Frak i Spodnie sukienne czarne, mało używane, Kamizelka materjalna w pasy płomienista 1, Kamizelka tulinetowa ze szlaczkami koloru szarego 1, Chustka iedwabna czarna krzyżowa podsarzana 1, Prześcieradeł cienkich podsarzanych ze znakami L. M. dwa, grubszych nowych ze znakami L F. dwa, Kołnierzyków 4, Pułkoszulków 4, Szkarpetek par 6, Koszul ze znakami L.F. 4, Chustka na szyię muślinowa biała 1, Chustek do nosa 3, Poszewek na poduszki 2, Ręczników nowych 2, Serweta 1, Gatek par 3, Rękawiczki zielone ielonkowe podbrudzone 1. Nadto Plik Papierów tyczących się Sukcessji we Francji, zróżnemi listami, Papiery do Legitymacji szlachectwa, Kwitów różnych sztuk 17, które miały być złożone w Kommissji Centralnej Likwidacyjnej. Ktoby o takowej kradzieży wiedział, lub wyśledził takową, raczy donieść do Murgrabiego Pałacu Nr: 1352 przy ulicy Mazowieckiej, zaco otrzyma nadgrody Dukatów *Dwa*, z zachowaniem dozgonnej wdzięczności.

Przy ulicy Długiej pod Nr 550 obok Administracji Konsumpcyjnej, gdzie niegdyś Kawa pod Kopciuszkiem exystowała, założony został Billard wraz z Trunkami kraiowemi od dnia 1go Listopada r. b Gospodarz ma honor polecić się łaskawym względom wszystkich chcących iego swoią bytnością zaszczycić, gdzie przy gustownem założeniu wszelką dogodnością zadowolnieni być mogą. —

Podpisany ma honor Prze: Publiczności donieść, iż otworzył przy ulicy Senatorskiej Nr 454 wcale nawy Skład Sukna w wszelkich gatunkach z najlepszych fabryk kraiowych, zapewniaiąc przyzwoitą usługę przy najpomierniejszej cenie.
Adam Gerstenberg.

Pewny Kawaler posiadaiący z reguł iezyk polski, łaciński, francuzki, niemiecki, pedagogią i różne umieiętności, maiący atesta dobrej kondaity, życzy sobie być umieszczony na Guwernera do Dzieci lub Kommissarza dóbr, wiadomość powziąść można w Drukarni Kurjera.

Gdy Wexel przez podpisanego w r. 1822 na złp: 1500 na zlecenie JP. A. G. Lubberta Kupca z Wrocławia wystawiony, zupełnie zapłaconym, a wszelako do tego czasu nie zwroconym został; przeto ostrzega się niniejszem aby nikt takowego pod żadnym pozorem nie nabywał, gdy inaczej nabywaiący sam sobie stratę i wszelkie szkody przypisze. —
J. Z. Janasch

Podpisany uwiadamia Sza: publi: iż przeprowadził swoią profesją Szmuklerską Damską przy ulicy Franciszkańskiej pod Nrą 1804 do domu Kolnarskiego. — Lewek Zaydlic.

Osoba bezżenna 30 lat licząca, posiadaiąca naukę prawną i Ekonomiczną, w pierwszym przedmiocie piastuiąca rok 11 z chlubą urząd klassy II, życzy wnisć w obowiązki prywatne do znakomitego domu za Komisarza lub Plenipotenta, albo obu razem, szczególnie w Prowincji Litwy i Ukrainy, dalsza korrespondencja przez Redakcją Kurjera War: pod adresem W.S.M.

Handel Jedwabny L. Rosengarta przeniesiony został z ulicy Elektoralnej z pod Nru 743 na Nalewki pod Nr 2247 do domu Poznera, oczem ma hor Pr. uwiadomić.

Teatr, Jutro Drama *Sierota i Morderca* i pierwszy raz nowa Komedjo Opera *Siecicch żonaty.*